

Redagavo: Ramunė Lūžaitė (1999.11.04)

Įstatymas paskelbtas: žin., 1997, nr.69-1743
Neoficialus įstatymo tekstas

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. VIII-544, 97.12.02, Žin., 1997, Nr.116-2953 (97.12.19)

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ PAJAMŲ NUSTATYMO
METODIKOS ĮSTATYMO 14 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS**

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. VIII-948, 98.12.03, Žin., 1998, Nr.111 (98.12.18)

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ PAJAMŲ NUSTATYMO
METODIKOS ĮSTATYMO PAPILDYMO 12(1) STRAIPSNIU IR 9, 13, 16 STRAIPSNIŲ
PAPILDYMO ĮSTATYMAS**

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. VIII-1362, 99.10.19, Žin., 1999, Nr.93-2709 (99.11.04)

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ PAJAMŲ NUSTATYMO
METODIKOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS**

Nauja įstatymo redakcija

*** Pabaiga ***

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ PAJAMŲ NUSTATYMO METODIKOS
ĮSTATYMAS**

1997 m. liepos 2 d. Nr. VIII-385
Vilnius

Nauja įstatymo redakcija:

Nr. VIII-1362, 99.10.19, Žin., 1999, Nr.93-2709 (99.11.04)

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato savivaldybių biudžetų pajamų šaltinius ir iš valstybės biudžeto savivaldybių biudžetams skiriamų dotacijų bei lėšų apskaičiavimo, tvirtinimo ir pervedimo tvarką.

**ANTRASIS SKIRSNIS
SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ PAJAMOS**

2 straipsnis. Savivaldybių biudžetų pajamos

1. Savivaldybių biudžetų pajamas sudaro:

- 1) mokestinės pajamos;
- 2) nemokestinės pajamos;
- 3) dotacijos.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos pajamos savivaldybių biudžetams priskiriamos vadovaujantis Biudžetinės sandaros įstatymu.

3 straipsnis. Mokestinių ir nemokestinių pajamų pervedimas į savivaldybių biudžetus

1. Apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos skyrius į savivaldybių biudžetus tiesiogiai pveda savivaldybių biudžetams priskirtas mokestines pajamas. Pvedama ta fizinių asmenų pajamų mokesčio dalis (procentais), kuri tvirtinama atitinkamų metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu.

2. Apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos skyrius nustatyta tvarka pveda savivaldybių biudžetams nemokestines pajamas, kurias savivaldybių biudžetams pagal įstatymus sumoka fiziniai ir juridiniai asmenys.

4 straipsnis. Dotacijos savivaldybių biudžetams

Savivaldybės gauna dotacijų, kurių apskaičiavimo, tvirtinimo ir pvedimo tvarka nustatyta šiame įstatyme.

5 straipsnis. Paskolos

1. Savivaldybės gali naudotis šiomis paskolomis, kai yra savivaldybės kontrolieriaus išvada:

1) valstybės biudžeto beprocente paskola, kai laikinai savivaldybių biudžetams trūksta lėšų;

2) kitomis paskolomis.

2. Savivaldybės gali imti paskolas įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

TREČIASIS SKIRSNIS

SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETAMS SKIRIAMŲ DOTACIJŲ NUSTATYMO TVARKA

6 straipsnis. Valstybės biudžeto bendrosios dotacijos dydžio nustatymas

1. Valstybės biudžeto bendroji dotacija skiriama savivaldybių mokestinėms pajamoms ir savivaldybių išlaidų struktūrų skirtumams, kuriuos lemia nuo savivaldybių veiklos nepriklausantys objektyvūs veiksniai, išlyginti.

2. Finansų ministerija valstybės biudžeto bendrosios dotacijos (D), skiriamos savivaldybių biudžetams, prognozuojamą dydį apskaičiuoja pagal formulę $D=A - B - C$, kurioje:

1) A - prognozuojamas planuojamų biudžetinių metų visų savivaldybių biudžetų išlaidų dydis. Prognozuojamos visų savivaldybių biudžetų išlaidos nustatomos kaip valstybės ir savivaldybių biudžetų bendrų išlaidų dalis procentais;

2) B - prognozuojamas planuojamų biudžetinių metų visų savivaldybių biudžetų mokestinių ir nemokestinių pajamų dydis. Nemokestinių pajamų dydis nustatomas kaip fiksuota mokestinių pajamų dalis procentais;

3) C - prognozuojamos planuojamų biudžetinių metų specialios tikslinės dotacijos iš valstybės biudžeto. Savivaldybių biudžetams gali būti skiriamos specialios tikslinės dotacijos Seimo, Vyriausybės patvirtintoms programoms vykdyti.

7 straipsnis. Lėšų, skiriamų savivaldybių mokestinėms pajamoms ir išlaidų struktūrų skirtumams išlyginti, dydžio nustatymas

1. Lėšos, skiriamos savivaldybių mokestinėms pajamoms ir išlaidų struktūrų skirtumams, kuriuos lemia nuo savivaldybių veiklos nepriklausantys objektyvūs veiksniai, išlyginti, (D_1) susideda iš:

1) valstybės biudžeto bendrosios dotacijos savivaldybių mokestinėms pajamoms ir išlaidų struktūrų skirtumams išlyginti (D);

2) dalies mokestinių pajamų (P_i) tų savivaldybių, kurių prognozuojamos mokestinės pajamos vienam savivaldybės gyventojui yra didesnės už prognozuojamas visų savivaldybių vidutinės mokestinės pajamos vienam gyventojui, pakoreguotas nustatytu procentu. Mokestinių pajamų dalis (P_i) apskaičiuojama kaip visoms savivaldybėms nustatyta vienoda skirtumo, susidarančio tarp prognozuojamų mokestinių pajamų vienam savivaldybės gyventojui ir prognozuojamų visų savivaldybių vidutinių mokestinių pajamų vienam gyventojui, pakoreguotų nustatytu procentu, dalis procentais pagal formulę $P_i = G_i h (x_i - k \bar{x})$, kurioje:

- a) G_i - i-tosios savivaldybės gyventojų skaičius;
- b) $\bar{x}$ - prognozuojamos visų savivaldybių vidutinės mokestinės pajamos vienam gyventojui;
- c) x_i - prognozuojamos i-tosios savivaldybės mokestinės pajamos vienam gyventojui;
- d) k - koeficientas, nuo kurio priklauso savivaldybių, kurioms koreguojamos mokestinės pajamos, skaičius ($0 < k \leq \max x_i / \bar{x}$);
- e) h - išlyginimo koeficientas, nuo kurio priklauso kiekvienai savivaldybei koreguojamų mokestinių pajamų dalis.

2. Apskaičiuojama valstybinės mokesčių inspekcijos skyrius koreguojamą mokestinių pajamų dalį (P_i), apskaičiuojamą kaip fizinių asmenų pajamų mokesčio atskirose savivaldybėse dalį procentais, perveda į valstybės išdo sąskaitą.

8 straipsnis. Lėšų, skiriamų savivaldybių mokestinėms pajamoms išlyginti, paskirstymas

1. Lėšų, skiriamų savivaldybių mokestinėms pajamoms ir išlaidų struktūrų skirtumams išlyginti, dalimi savivaldybių mokestinėms pajamoms išlyginti (D_2) remiamos tos savivaldybės, kurių prognozuojamos mokestinės pajamos vienam savivaldybės gyventojui yra mažesnės už prognozuojamas visų savivaldybių vidutinės mokestinės pajamos vienam gyventojui, pakoreguotas nustatytu procentu. Remiama savivaldybė gauna visoms savivaldybėms nustatytą vienodą skirtumo, susidarančio tarp prognozuojamų visų savivaldybių vidutinių mokestinių pajamų vienam gyventojui, pakoreguotų nustatytu procentu, ir prognozuojamų mokestinių pajamų vienam savivaldybės gyventojui, dalį procentais.

2. Savivaldybei skiriama lėšų dalis mokestinėms pajamoms išlyginti apskaičiuojama pagal formulę $D_{2i} = G_i H (k \bar{x} - x_i)$, kurioje:

- 1) D_{2i} - i-tajai savivaldybei skiriama lėšų dalis mokestinėms pajamoms išlyginti;
- 2) G_i - i-tosios savivaldybės gyventojų skaičius;
- 3) $\bar{x}$ - prognozuojamos visų savivaldybių vidutinės mokestinės pajamos vienam gyventojui;
- 4) x_i - prognozuojamos i-tosios savivaldybės mokestinės pajamos vienam gyventojui;
- 5) k - koeficientas, nuo kurio priklauso savivaldybių, kurioms koreguojamos mokestinės pajamos, skaičius ($0 < k \leq \max x_i / \bar{x}$);

6) H - išlyginimo koeficientas, nuo kurio priklauso kiekvienos savivaldybės gaunamos dotacijos dalis.

3. Valstybės biudžeto bendrosios dotacijos dalis, skiriama kiekvienai savivaldybei mokestinėms pajamoms išlyginti, apskaičiuojama pagal formulę $d_{2i} = D_{2i} D / D_2$, kai $D \leq D_2$, ir $d_{2i} = D_{2i}$, kai $D > D_2$.

9 straipsnis. Lėšų, skiriamų savivaldybių išlaidų struktūrų skirtumams išlyginti, dydžio nustatymas ir paskirstymas savivaldybėms

1. Lėšų, skiriamų savivaldybių išlaidų struktūrų skirtumams, kuriuos lemia nuo savivaldybių veiklos nepriklausantys veiksniai, išlyginti, dydis apskaičiuojamas pagal formulę $D_3 = D_1 - D_2$.

2. Lėšos savivaldybių išlaidų struktūrų skirtumams išlyginti (D_3) skiriamos savivaldybei atsižvelgiant į jos dalį visų savivaldybių demografiniuose, socialiniuose ir kituose rodikliuose, kurie turi įtakos objektyviems savivaldybių išlaidų struktūrų skirtumams, bei šių rodiklių svarbą savivaldybių atitinkamų grupių išlaidų pasikeitimui.

3. Savivaldybėms skiriamos lėšos apskaičiuojamos pagal formulę $D_{3i} = \sum_r D_3 \cdot M_r \cdot E_i^r$,

kurioje:

1) M_r - visų savivaldybių r-tosios grupės išlaidų lyginamoji dalis bendrose visų savivaldybių išlaidose ($\sum_r M_r = 1$);

2) E_i^r - i-tosios savivaldybės dalis r-tojoje išlaidų grupėje, priklausanti nuo i-tosios savivaldybės demografinių, socialinių ar kitų rodiklių santykio su vidutinėmis šių rodiklių reikšmėmis visoms savivaldybėms, t.y. $E_i^r = \frac{A_i^r}{\sum_i A_i^r}$; čia A_i^r apskaičiuojama pagal formulę

$A_i^r = G_i \cdot a^r \sum_n m_n^r e_{ni}^r$, kurioje:

a) G_i - i-tosios savivaldybės gyventojų skaičius;

b) a^r - prognozuojamos visų savivaldybių vidutinės r-tosios grupės išlaidos vienam gyventojui ($a^r = \frac{A \cdot M_r}{\sum_i G_i}$);

c) m_n^r - koeficientas, nurodantis n-tojo demografinio, socialinio ar kito rodiklio svarbą visų savivaldybių biudžetų r-tosios grupės išlaidų pasikeitimui ($\sum_n m_n^r = 1$);

d) e_{ni}^r - i-tosios savivaldybės n-tojo demografinio, socialinio ar kito rodiklio reikšmė r-tajai išlaidų grupei, apskaičiuojama pagal formulę $e_{ni}^r = \frac{R_{ni}^r}{R_n^r}$, kurioje:

α) R_{ni}^r - i-tosios savivaldybės n-tojo demografinio, socialinio ar kito rodiklio reikšmė, tenkanti vienam savivaldybės gyventojui;

β) R_n^r - visų savivaldybių vidutinė n-tojo demografinio, socialinio ar kito rodiklio reikšmė, tenkanti vienam gyventojui.

4. Valstybės biudžeto bendrosios dotacijos dalis, skiriama kiekvienai savivaldybei išlaidų struktūrų skirtumams išlyginti, yra apskaičiuojama pagal formulę $d_{3i} = D_{3i} (D - \sum d_{2i}) / D_3$.

5. Išlaidų grupes, demografinius, socialinius ir kitus rodiklius bei koeficientus M_r ir m_n^r , kurių reikia savivaldybių išlaidų struktūrų skirtumams išlyginti skirtoms lėšoms paskirstyti, teikia Lietuvos savivaldybių asociacija.

KETVIRTASIS SKIRSNIS RODIKLIŲ TVIRTINIMAS IR DERINIMAS

10 straipsnis. Trejų metų savivaldybių biudžetų pajamų dydį ir išlyginimą lemiančių rodiklių tvirtinimas

Vyriausybė, su Lietuvos savivaldybių asociacija apsvarsčiusi, teikia Seimui tvirtinti trejiems metams šiuos rodiklius:

- 1) prognozuojamas visų savivaldybių biudžetų išlaidas, kaip valstybės ir savivaldybių biudžetų bendrų išlaidų dalį procentais;
- 2) prognozuojamą visų savivaldybių biudžetų mokestinių pajamų dydį;
- 3) prognozuojamą visų savivaldybių nemokestinių pajamų dydį, kaip fiksuotą mokestinių pajamų dalį procentais;
- 4) prognozuojamas specialių tikslinių dotacijų iš valstybės biudžeto sumas savivaldybėms;
- 5) prognozuojamą valstybės biudžeto bendrosios dotacijos dydį;

6) koeficientą k , nuo kurio priklauso savivaldybių, kurioms koreguojamos mokestinės pajamos, skaičius;

7) išlyginimo koeficientą H , nuo kurio priklauso kiekvienos savivaldybės gaunamų lėšų mokestinėms pajamoms išlyginti dalis;

8) išlyginimo koeficientą h , nuo kurio priklauso kiekvienai savivaldybei koreguojamų mokestinių pajamų dalis;

9) demografinius, socialinius ir kitus rodiklius bei koeficientus M_r , m_n^r , nurodančius šių rodiklių svarbą savivaldybių biudžetų išlaidų pasikeitimui;

10) kiekvienos savivaldybės biudžetui prognozuojamas skirti fizinių asmenų pajamų mokesčio dalis procentais.

11 straipsnis. Vienerių metų finansinių rodiklių tvirtinimas bei lėšų pervedimas

1. Vyriausybė, su Lietuvos savivaldybių asociacija apsvarsčiusi, teikia Seimui tvirtinti vieneriems metams šiuos prognozuojamus rodiklius:

1) prognozuojamas kiekvienos savivaldybės biudžeto mokestinių pajamų sumas;

2) valstybės biudžeto bendrosios dotacijos dalį, skiriamą kiekvienai savivaldybei mokestinėms pajamoms išlyginti;

3) valstybės biudžeto bendrosios dotacijos dalį, skiriamą kiekvienai savivaldybei išlaidų struktūrų skirtumams išlyginti;

4) specialias tikslines dotacijas, skiriamas kiekvienai savivaldybei;

5) valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų sumas, skiriamas kiekvienai savivaldybei.

2. Patvirtintos dotacijų sumos, nurodytos šio straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 5 punkte, savivaldybėms pervedamos kas mėnesį lygiomis dalimis.

3. Faktiškai gautos lėšos, nurodytos 7 straipsnio 2 dalyje, kas mėnesį skiriamos savivaldybėms ir apskaičiuojamos pagal 8 ir 9 straipsniuose pateiktas formules.

4. Dėl valstybės institucijų vykdomos politikos, turinčios įtakos savivaldybių išlaidoms bei mokestinėms pajamoms, taip pat ir valstybės biudžeto bendrosios dotacijos dydžiui, trejų metų laikotarpiu savivaldybių biudžetams turi būti skiriamos bendrosios dotacijos kompensacijų sumos arba iš savivaldybių biudžetų paimamos atitinkamos sumos.

5. Jeigu Seimas ar Vyriausybė biudžetinėmis metais priima ar ateinančiais biudžetinėmis metais numato priimti sprendimus, dėl kurių keičiasi savivaldybių išlaidos, išlaidų pokyčiams einamaisiais ar ateinančiais metais kompensuoti turi būti skiriama atitinkamo dydžio valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacija, susijusi su savivaldybių išlaidų pasikeitimu arba iš savivaldybių biudžetų paimamos atitinkamos sumos. Valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų sumos, taip pat iš savivaldybių biudžetų paimamos atitinkamos sumos, susijusios su savivaldybių išlaidų pasikeitimu, apskaičiuojamos savivaldybėms pagal 9 straipsnyje pateiktą formulę.

6. Pasibaigus trejiems biudžetiniams metams, valstybės biudžeto bendrosios dotacijos, susijusios su savivaldybių funkcijų ir išlaidų pasikeitimu, kompensacijų sumos dydžiu yra patikslinama kitiems trejiems biudžetiniams metams prognozuojama visų savivaldybių biudžetų išlaidų dalis procentais bendrose valstybės ir savivaldybių išlaidose.

7. Jeigu biudžetinėmis metais kai kuriose savivaldybėse mokestinių pajamų gauta mažiau, negu patvirtinta vadovaujantis šio straipsnio 1 dalies 1 punktu, pasibaigus biudžetiniams metams, Vyriausybės teikimu Seimas iš valstybės biudžeto pajamų, gautų viršijant planuotąsias, dalies kompensuoja savivaldybių biudžetams negautas mokestines pajamas. Skaičiuojant šį skirtumą, savivaldybių gautos mokestinės pajamos didinamos skaičiuotinomis įmokomis, kurių negauta dėl savivaldybės tarybos sprendimais suteiktų mokesčių lengvatų. Per metus toms savivaldybėms, kurių faktinės mokestinės pajamos mažesnės nei prognozuotosios, teikiamos paskolos iš valstybės biudžeto.

8. Valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacija skiriama savivaldybėms, jei joms apskaičiuotas ateinantiems biudžetiniams metams pajamų bei specialių tikslinių dotacijų dydis Seimo, Vyriausybės patvirtintoms programoms vykdyti yra mažesnis už apskaičiuotą biudžetinėmis metais šių pajamų dydį.

12 straipsnis. Finansinių rodiklių derinimas

Vyriausybė ir Lietuvos savivaldybių asociacija savivaldybių biudžetų pajamų dydį ir išlyginimą lemiančius rodiklius svarsto pagal šių rodiklių derinimo tvarką, patvirtintą Vyriausybės.

PENKTASIS SKIRSNIS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13 straipsnis. Pasiūlymai Vyriausybei

1. Vyriausybė parengia ir patvirtina trejų metų bei vienerių metų savivaldybių biudžetų pajamų dydį ir išlyginimą lemiančių rodiklių derinimo tvarką.

2. Šio įstatymo nuostatomis Vyriausybė pradeda vadovautis, rengdama 2000 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS